

Самостійна робота магістрів як важливий засіб оволодіння навчальним матеріалом

I. Методичні поради.

II. Теми, питання плану, рекомендована літератури, завдання для самоперевірки

III. Додаткові теми для самостійної роботи

I а. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

У зв'язку з обмеженою кількістю лекційних годин і з метою набуття навичок самоосвітньої діяльності, формування умінь “проводити себе” за основними етапами процесу засвоєння знань, умінь і навичок (M-C-O-P-Y-Z-Z), набуття компетентностей у сфері професійно-педагогічного самовдосконалення студенти частину навчального курсу опрацьовують самостійно. При цьому вивчення тем, передбачених програмою, варто розпочинати з поглибленого ознайомлення з текстами в рекомендованих джерелах до кожної теми.

Доречною є така практика самостійної роботи студента, коли він після першого глибшого ознайомлення з текстами, повертається до ключових слів і термінів і пробує продумати власне їх усвідомлення.

У разі опрацювання рекомендованої літератури й джерел, треба, передусім, спробувати осмислити систему проблемних запитань і завдань для самоперевірки з теми (їх ще можна знайти в посібниках із того чи іншого предмета; див., приміром: О. Олексюк. Музична педагогіка: навч. посіб. – Київ, 2006).

За власним бажанням майбутні педагоги-музиканти можуть писати реферати з конкретної теми та виконувати групу творчих завдань. Результати їхнього виконання студенти обов'язково повідомляють на практичних заняттях, під час поточних консультацій чи консультацій із семестрового екзамену.

У зв'язку із запровадженням модульно-рейтингової системи вивчення курсів «Методика музичного виховання», «Музична педагогіка» доцільно зазначити, що, метою впровадження рейтингової 100-бальної системи оцінки знань і самостійної роботи студентів є підвищення якості навчання, посилення його мотивації шляхом стимулювання активної, систематичної роботи студентів протягом усього семестру та створення умов для прояву кожної особистості, а також заради підвищення об'єктивності оцінки підсумків навчальної діяльності студентів.

Неабияку роль у самостійній роботі студентів займає виконання тестових завдань, які вміщені, приміром, у згаданому посібнику О. Олексюк.

Важко переоцінити значення в професійному зростанні студентів підготовку ними виступів-мікровикладань на семінарських, практичних заняттях. Після ознайомлення із теоретичними положеннями теми, студент розробляє той чи інший фрагмент музичного заняття зі школярами, студентами, моделює свою майбутню взаємодію з ними, продумує створення низки виховуючих ситуацій розвитку тих чи інших музичних здібностей вихованців. Для цього він добирає доцільні педагогічні засоби (зміст, методи й форми) активізації музичної діяльності своїх учнів.

Важливим у підготовці студентів є формування ними своєї «Скарбнички педагога-музиканта»: репертуарного списку творів для виконання перед слухачами, музично-дидактичних ігор, тестових завдань для вихованців, різноманітних вирізок, ксероксів із публікацій у ЗМІ про значення в житті особистості музики.

I б. Однією з найхарактерніших особливостей навчання в сучасній вищій школі є великий обсяг самостійної роботи студентів (СРС). Відповідно до «Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах України» самостійна робота

є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Навчальний час, відведений на СРС, регламентується робочими планами вищого навчального закладу і становить не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для опанування студентом кожної конкретної дисципліни. Самостійна навчальна робота студентів – це різноманітні види індивідуальної та колективної навчально-пізнавальної діяльності, яка здійснюється на навчальних заняттях або у позааудиторний час за завданнями викладача, під його керівництвом, але без його безпосередньої участі. Основний акцент у процесі організації СРС нова освітня парадигма робить на тому, щоб “навчитися вчитися”, розвинути потребу студента у навчанні впродовж усього життя.

Сучасна музична педагогіка вищої школи класифікує самостійну роботу за низкою *критеріїв*:

1. З урахуванням місця і часу проведення, характеру керівництва і способу здійснення контролю за якістю СРС з боку викладача виокремлюють:

- а) самостійну роботу студентів на аудиторних заняттях;
- б) позааудиторну самостійну роботу (3–4 години на день, зокрема й у вихідні);
- в) самостійну роботу під контролем викладача – індивідуальні заняття з викладачем.

2. За рівнем обов'язковості:

а) обов'язкову, окреслену навчальними планами і робочими програмами (виконання домашніх завдань, підготовка до лекцій, семінарських і практичних занять та різновиди завдань, які виконуються під час ознайомлювальної, навчальної, виробничої, переддипломної практики; підготовка та захист дипломних і курсових робіт);

б) бажану (участь у наукових гуртках, конференціях, підготовка наукових тез, статей, доповідей, рецензування робіт інших студентів тощо);

в) добровільну (участь у різноманітних конкурсах, олімпіадах, вікторинах, виготовлення наочності, підготовка технічних засобів навчання).

3. За рівнем прояву творчості студентів:

а) репродуктивну самостійну роботу, що здійснюється за певним зразком (розв'язування типових задач, заповнення схем, таблиць, виконання тренувальних завдань, що вимагають осмислення, запам'ятовування і простого відтворення раніше отриманих знань);

б) реконструктивну самостійну роботу, яка передбачає слухання і доповнення лекцій викладача, складання планів, конспектів, тез та ін.;

в) евристичну самостійну роботу, спрямовану на вирішення проблемних завдань, отримання нової інформації, її структурування і використання в нових ситуаціях (складання опорних конспектів, схем-конспектів, анотацій, побудова технологічних карт; розв'язання творчих завдань);

г) дослідницьку самостійну роботу, яка орієнтована на проведення наукових досліджень (експериментування, проектування приладів, макетів, теоретичні дослідження та ін.).

Серед основних *видів і методів* самостійного оволодіння студентами навчальним матеріалом виділяють:

1. Складання плану прочитаного. План – короткий, логічно побудований перелік запитань, який розкриває зміст прочитаного. Щоб скласти план, студент повинен виділити головні думки, встановити зв'язки, співвідношення між ними, чітко і коротко сформулювати висновки.

2. Складання тез. Тези (гр. thesis – положення, твердження):

а) положення, висловлені в книзі, доповіді, статті, виписані своїми словами і розміщені в логічній послідовності; б) коротко сформульовані положення (ідеї) доповіді, статті, лекції тощо.

Тези виражають сутність, але не наводять фактів і прикладів. Окремі тези можуть бути виписані у вигляді цитат. Вміло складені тези впливають одна з одною. Щоб не ускладнювати в майбутньому пошук за своїми записами потрібних місць у першоджерелі,

корисно при складанні плану тез давати посилання на сторінки оригіналу. Бажаним завершенням тез є власні висновки студента.

3. Конспектування (лат. *conspetus* – огляд) – це стислий письмовий виклад прочитаного матеріалу, лекції, статті. Конспект містить приклади, доведення, аргументи, власні думки тощо. Наразі студенти звикають використовувати як конспект *ксерокопії* сторінок першоджерел. Такий підхід не сприяє глибокому засвоєнню навчального матеріалу, розвитку критичного мислення, формуванню власної точки зору. Тому при використанні ксерокопій студентам слід відводити широкі поля, на яких висловлювати своє ставлення до опрацьованих матеріалів за допомогою коротких коментарів, знаків “?”, “!”, підкреслень різним кольором тощо.

4. Анотація (лат. *annotatio* – зауваження, примітка) – коротка (10–20 рядків) узагальнююча характеристика книги або статті, що окреслює її зміст та містить оцінку і слугує для орієнтування в пошуках потрібного матеріалу.

5. Реферування (від лат. *refero* – повідомляю) – це письмовий огляд наукових та інших джерел з обраної теми або стислий виклад у письмовому вигляді змісту наукової праці. У рефераті необхідно не лише висвітлити необхідну наукову інформацію, а й продемонструвати своє ставлення до неї. Реферат має засвідчити ерудицію дослідника, його вміння самостійно аналізувати, класифікувати й узагальнювати. Реферат може містити аналіз і критику відповідних теорій, тобто реферат – це самостійна творча робота студента, що засвідчує його знання з певної теми, розуміння основних підходів до вирішення конкретної проблеми, а також відображає власні погляди майбутнього фахівця та демонструє його вміння аналізувати і осмислювати явища і процеси на основі теоретичних знань.

6. Рецензія (лат. *recensio* – огляд, обстеження) – коротка критична оцінка наукової доповіді, статті, реферату, наукової роботи, лекції. У рецензії здійснюється аналіз позитивних сторін і недоліків прочитаного, пропонуються аргументовані рекомендації щодо можливого удосконалення змісту чи форми подання. Рецензію слід підкріплювати науково обґрунтованими доказами, фактами, поясненнями.

В останні роки у структурі СРС важливе місце посідає портфоліо. Портфоліо – це метод, призначений для систематизації результатів самостійної роботи студентів, узагальнення, поглиблення і розширення знань, отриманих на аудиторних заняттях.

У матеріалізованому плані портфоліо – це тека, в якій у систематизованому вигляді студент накопичує матеріали, що є результатом його самоосвітньої діяльності з конкретної навчальної дисципліни, зокрема:

- дипломи, сертифікати, грамоти за участь в олімпіадах, наукових і науково-практичних конференціях, семінарах;
- конспекти додаткових джерел інформації;
- реферати, тези доповідей на семінарах, есе й інші творчі роботи;
- ксерокопії нормативних документів, законодавчих актів, які стосуються професійної діяльності;
- результати індивідуальної роботи з куратором, викладачем, науковим керівником: плани, програми, проекти наукових статей і т.п.;
- анкети, результати опитування, інтерв'ю з професіоналами-практиками за фахом студента.

На магістерських студіях портфоліо рекомендується використовувати як “методичну скарбничку”, відбиток поглядів студента на свою майбутню професійну діяльність. Якщо магістрант вибирає професійно-педагогічний напрям і готується до викладацької діяльності, то розділи його портфоліо можуть бути такими:

- ✓ бібліографія новинок педагогічної та фахової літератури;
- ✓ конспекти першоджерел;
- ✓ анотації та короткі резюме відвіданих у процесі педагогічної практики лекцій і практичних занять викладачів та аналіз їх педагогічного досвіду;
- ✓ аналіз методик навчання, методів діагностування навчальних досягнень студентів і т.п.;
- ✓ наукові статті, есе, наукові доповіді, тези наукової доповіді й ін.

7. **Стаття** – науковий чи публіцистичний твір невеликого розміру, який узагальнює результати проведеного дослідження наукової, суспільно-політичної чи літературної теми. Для статті характерне висвітлення конкретних питань з необхідним теоретичним аналізом. Стаття може бути опублікована студентом самостійно чи під керівництвом викладача.

8. **Наукова стаття** – один із основних видів оперативної інформації про нові дослідження з наукової тематики. Вона містить виклад проміжних або кінцевих результатів наукового дослідження, висвітлює окреме конкретне питання, фіксує науковий пріоритет автора, робить матеріал надбанням широкої спільноти фахівців.

Мета наукової статті полягає у висвітленні інформації про проведено наукову роботу, результати та перспективи розробки теми, окресленні актуальних проблем науки і практики.

Виклад змісту і результатів дослідження автора (чи авторів) – основні елементи наукової статті. У ній повинні висвітлюватися основні положення і результати власного дослідження, особисті ідеї, думки, отримані наукові факти, виявлені закономірності, зв'язки, тенденції, програма експерименту, методика отримання й аналіз фактичного матеріалу, особистий внесок автора (авторів) у вирішення конкретної наукової проблеми.

У заключній частині статті формулюються висновки та рекомендації, їх значення для теорії і практики, аргументується практична значущість, коротко окреслюються перспективи подальших розвідок із теми.

Стаття друкується у фахових журналах та наукових збірниках за певними рубриками. До наукової статті висуваються такі основні вимоги: лаконічність, конкретність, змістовність, наукова новизна та визначення перспективи подальших досліджень.

Наукова стаття подається до редакції у завершеному вигляді, оформляється згідно з вимогами, які друкуються в окремих номерах журналів або наукових збірниках у вигляді “Пам'ятки авторам”. Наприклад, журнал “Педагогіка і психологія” подає такі пам'ятки щорічно.

9. **Есе** (фр. *essai* – спроба, намір, начерк) – невеликий за обсягом прозовий твір, що має довільну композицію, висвітлює індивідуальні думки та висловлювання щодо конкретного наукового питання і не претендує на вичерпне та визначальне тлумачення теми.

Характерними ознаками есе є логічний виклад, що наближає його певною мірою до наукової публікації. Найчастіше висвітлює нову, суб'єктивну думку про проблему, що вивчається, і носить філософський або науково-популярний характер. Есе формує у студентів досвід наукової постановки проблеми та збирання експериментального матеріалу. Водночас накопичується вміння критичного аналізу дібраних матеріалів, наукової літератури, насамперед тієї, яка стосується методологічних питань і методів наукового дослідження.

10. **Наукова доповідь і наукове повідомлення** є найбільш поширеними формами оприлюднення отриманих наукових результатів. Доповіді повідомляються учасникам наукового зібрання з метою залучення до дискусії і обговорення повідомленої інформації.

Структурними елементами доповіді є:

1. Вступ, у якому слід висвітлити підстави, причини, проблемну ситуацію, що зумовили необхідність доповіді, визначити актуальність запропонованої проблеми.

2. Основна частина, у якій аналізується стан проблеми, стисло розкривається провідна ідея автора (авторів), подаються її теоретичне і практичне обґрунтування й авторська інтерпретація проблеми.

3. Підсумкова частина, яка має містити висновки, рекомендації, пропозиції щодо подальшого вирішення проблеми.

Існує кілька підходів до підготовки наукової доповіді. Перший полягає в тому, що дослідник спочатку готує тези свого виступу, на основі тез пише доповідь на семінар або конференцію, редагує її і готує до опублікування в науковому збірнику у вигляді доповіді чи статті. Другий, навпаки, пов'язаний із повним написанням доповіді, а потім у вигляді тез відбувається ознайомлення з нею аудиторії. Вибір способу підготовки доповіді залежить від змісту матеріалу й індивідуальних планів її автора.

11. **Тези наукової доповіді** – це коротко, точно, послідовно, лаконічно сформульовані основні ідеї, думки, положення наукової доповіді, повідомлення, статті або

іншої наукової праці, наприклад, реферату. Тези містять висвітлення основних положень наукової праці від початку до кінця, а не лише її дослідницької частини. У тезах дуже коротко обґрунтовують тему, викладають історію питання, методику дослідження та її результати. Всі положення наукових тез мають бути пов'язані між собою логічно.

У тезах відсутні деталі, пояснення, ілюстрації, що не повинно заважати створенню цілісного, концептуального уявлення про зміст проведеного дослідження.

Тези доповіді традиційно друкують до початку наукової конференції (семінару, симпозіуму). Вони фіксують науковий пріоритет автора, містять матеріали, не викладені в інших публікаціях.

Схематична структура тез наукової доповіді може мати такий вигляд: теза → обґрунтування → доказ → аргумент → результат → перспективи.

Посилання на джерела, цитати в тезах доповіді використовуються рідко.

II. Теми, питання плану, рекомендована літератури, завдання для самоперевірки

Тема 1. Методологічні основи музичної педагогіки вищої школи

1. Наукові підходи в музичній педагогіці вищої школи.
2. Методологічні принципи музичної педагогіки вищої школи.
3. Методи дослідження в галузі музичної педагогіки вищої школи.

Тема 2. Періодизація становлення та розвитку музичної педагогіки вищої школи в Україні

1. Музика – обов'язковий елемент навчання в перших християнських школах Київської Русі.
2. Церковний хоровий спів як основна форма музичного навчання.
3. Острозька протестантська школа – осередок українського просвітництва.
4. Братський рух і вивчення музики в братських школах.

Тема 3. Слов'янське Відродження

1. Музичне навчання в церковно-парафіяльних, латинських, протестантських школах.
2. Острозька протестантська школа – осередок українського просвітництва.
3. Гуманітарна освіта в єзуїтських школах.
4. Братський рух і вивчення музики в братських школах.

Тема 4. Українське Бароко.

1. Творчий характер музичної освіти в Києво-Могилянській академії.
2. «Грамматика мусикійська» Миколи Ділецького.

3. Музичне виховання в просвітницькій діяльності Григорія Сковороди.
4. Особливості музичного виховання в козацьких школах.
5. Розвиток інструментального виконавства в цехових школах.
6. Збереження традицій хорового співу в монастирських школах.
7. Музичне виховання в Санкт-Петербурзьких школах.
8. Музика в системі навчання художніх приватних шкіл.

Тема 5. Народницький етап

1. Просвітницькі організації «Громади», педагогічні товариства «Просвіти» - носії національної історико-етнологічної педагогічної думки.
2. Становлення вітчизняної фольклористики, викладання фольклору.
3. Народна музика – головний чинник становлення композиторської школи й національної системи музичної освіти.
4. Видатні українські викладачі – знавці української пісні.
5. Новаторська музично-педагогічна діяльність українських композиторів.

Тема 6. Становлення національної системи вищої музичної освіти

1. Уроки слухання музики Бориса Яворського.
2. Музично-педагогічна діяльність В. та С. Шацьких.
3. Музично-педагогічні пошуки Бориса Асаф'єва.
4. Підготовка вчителів музики в час «нового розуміння уроку музики».
5. Напрями наукових студій у сфері музичної педагогіки вищої школи.

Тема 7. Музично-педагогічна думка в час радянської ідеології

1. Українська педагогічна школа та комуністична ідеологія: 20-30-ті роки.
2. Криза національної освіти в 30-50-ті роки.
3. Борис Теплов. «Психологія музичних здібностей».
4. Часткова демократизація 60-х років ХХ ст.
5. Сучасна педагогіка та проблеми музичного виховання.
6. Напрями наукових студій у сфері музичної педагогіки вищої школи.

Тема 8. Організація роботи з особливо обдарованими студентами

Тема 9. Методи музичного навчання у виші Вивчення та узагальнення досвіду підготовки успішного публічного виконання музичних творів Музичне виховання як національна проблема

Тема 10. Утілення в практику ідей розвиваючого музичного навчання (підготовка есе, доповідей, рефератів, публікація статей тощо)

Запитання та завдання для самоперевірки

1. У чому полягає сутність національної ідеї музичної освіти?
2. Якими є основні напрямки розвитку музичної освіти на Україні?
3. Якою була музична освіта в Києво-Могилянській академії?
4. У чому полягає сутність системи музичної освіти в Україні?
5. Якою є динаміка розвитку навчальних закладів мистецької освіти в Україні?
6. Охарактеризувати сучасні тенденції розвитку культури, освіти, музичного мистецтва.
7. Розкрити педагогічну спрямованість сучасної музичної освіти.

Дидактичні тести

Тест 1

У розвитку національного музичного мистецтва домінантою виступали:

- а) народно-інструментальне виконання;
- б) народно-пісенна культура;
- в) народна хореографія.

Тест 2

Народна педагогіка – це навчальна і виховна мудрість української нації, що найбільш яскраво проявилось у:

- а) фольклорному мистецтві;
- б) системі організованого навчання в мистецьких навчальних закладах;
- в) музичних доробках окремих авторів.

Тест 3

Відомо, що Б. Теплов, який обґрунтував поняття музикальності у праці «Психологія музичних здібностей», вважав, що ядром музикальності є емоційний відгук. Які ще компоненти музикальності виділяє автор?

- а) естетичні здібності;
- б) музичний слух, ладове почуття, ритмічне почуття;
- в) музично-слухове уявлення.

Тема: Історичні витоки національної вищої музичної освіти.

ПЛАН

1. Музична освіта дорослих у княжі часи.
2. Провідні напрями вищої музичної освіти в XV-XIX ст.

3. Музичне, освітнє та культурне життя України ХХ ст.

Тема. Зміст музичного навчання у вищій школі та його складові.

1. Музичні здібності студентів та їхній розвиток.
2. Музичні знання.
3. Інтеграція знань та міжпредметні зв'язки у процесі навчання музики.
4. Музичні вміння та навички.

Тема. Дидактичні принципи цілісного музично-педагогічного процесу

1. Видатні музиканти-педагоги про принципи музичної освіти у вищій школі.
2. Закономірності педагогічної взаємодії в ході залучення до музики.
3. Сучасні принципи музичного навчання у вищій школі.

Тема. Методи виховної взаємодії

1. Поняття методу в загальній педагогіці.
2. Методи формування свідомості.
3. Методи організації діяльності та досвіду суспільної поведінки.
4. Методи стимулювання.
5. Методи самовдосконалення особистості.

Тема. Методи музичного навчання

1. Класифікація методів.
2. Словесні методи
3. Наочні методи музичного навчання.
4. Практичні методи.
5. Методи спостереження.
6. Метод співпереживання.
7. Метод порівняння.
8. Метод музичного узагальнення.
9. Метод забігання вперед та повернення до пройденого.
10. Метод емоційної драматургії.
11. Методи розвитку музичного сприйняття.
12. Проблемно-пошуковий метод.
13. Методи стимулювання музичної діяльності.
14. Методи розвитку емпатії.
15. Метод творчих завдань.
16. Синхронічний і діахронічний аналіз музичного твору.

Тема. Організаційні форми музично-педагогічного процесу у вищій школі

1. Форми організації навчання студентської молоді.
2. Музична творчість студентської молоді в позааудиторний час.

Запитання та завдання для самоконтролю

1. Якими є сучасні вимоги до змісту музичного навчання?
2. Що таке ключові музичні знання?
3. У чому полягають особливості музично-педагогічного процесу на концептуально-моделюючому рівні?
4. Якими є закономірності процесу музичного навчання, що виступають основою того чи іншого принципу музичного навчання?
5. У чому полягає сутність методів навчання?
6. Розкрити історичні аспекти розвитку основних форм навчання музики.
7. Обґрунтувати сутність поняття «Урок музики».
8. Визначити принципи, які слід враховувати в організації музичного навчання на конструктивно-модулюючому рівні.
9. Розкрити взаємозв'язок і взаємозалежність принципів музичного навчання.
10. Охарактеризувати функції методів музичного навчання.
11. Обґрунтувати обумовленість використання методів педагогічної діагностики на початковому етапі музичного навчання.
12. Розкрити сутність нормативно-регулятивних методів.
13. Дати характеристику державних документів, що визначають зміст музичної освіти.
14. Обґрунтувати сутність ключових музичних знань.
15. Структурувати блок-схему принципів музичного навчання.
16. Зробити огляд науково-методичної літератури з питань використання дидактичних принципів у системі музичного навчання.
17. Визначити методи, що забезпечують продуктивність організації музичного навчання.
18. Написати стисло анотацію публікацій про методи музичного навчання (за вибором).
19. Визначити та охарактеризувати критерії ефективності використання у музичній педагогічній практиці трьох методів (за вибором) з нормативно-регулятивного блоку.

III. Додаткові теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1.	
.	Методологічні основи музичної педагогіки вищої школи	3
.	Періодизація становлення та розвитку музичної педагогіки вищої школи в Україні	3
.	Слов'янське Відродження	3
.	Українське Бароко	3

.	Народницький етап Становлення національної системи вищої музичної освіти	3
.	Музично-педагогічна думка в час радянської ідеологеми	
.	Організація роботи з особливо обдарованими студентами	3
.	Методи музичного навчання у виші	3
.	Вивчення та узагальнення досвіду підготовки успішного публічного виконання музичних творів	3
0.	Музичне виховання як національна проблема	3
	Змістовий модуль 2.	
1.	Сучасні технології навчання у ВНЗ: диференційоване навчання	
2.	Сучасні технології навчання у ВНЗ: проблемне навчання	3
3.	Сучасні технології навчання у ВНЗ: ігрові технології навчання	3
4.	Сучасні технології навчання у ВНЗ: кредитно-модульна система	3
5.	Сучасні технології навчання у ВНЗ: особистісно-орієнтоване навчання	3
6.	Сучасні технології навчання у ВНЗ: організація дистанційного навчання	3
7.	Утілення в практику ідей розвиваючого музичного навчання	3
	(підготовка есе, доповідей, рефератів, публікація статей тощо)	
8.	Діалектика мистецького сприйняття	3
9.	Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів	3
0.	Методична робота у вищих навчальних закладах	3
	Разом	6

		0
--	--	---

4. Дидактичні тести

Тест 1

Яке твердження є правильним?

- а) музичні здібності існують незалежно від виду музичної діяльності;
- б) музичні здібності виявляються й розвиваються в музичній діяльності;
- в) поза музичною діяльністю здібності існувати не можуть.

Тест 2

Засоби музичного виховання – це:

- а) сценарій виховного процесу;
- б) авторитет, норми поведінки і конкретне доручення;
- в) різні види музичної діяльності, музичні твори, методичне забезпечення.

Тест 3

Що лежить в основі проблемного навчання на уроках музики?

- а) корекція музичних знань;
- б) активізація творчої самостійності учня;
- в) суперечності між реальним і необхідним рівнем сформованості музичних вмінь і навичок учня.

Тест 4

Рушійними силами процесу навчання музики є:

- а) система музичної освіти;
- б) суперечності між реальним і необхідним рівнем сформованості музичних знань, вмінь, навичок учня;
- в) урахування індивідуальних особливостей учня.

Запитання та завдання для самоперевірки

8. У чому полягає сутність національної ідеї музичної освіти?
9. Якими є основні напрямки розвитку музичної освіти на Україні?
10. Якою була музична освіта в Києво-Могилянській академії?
11. У чому полягає сутність системи вищої музичної освіти в Україні?
12. Якою є динаміка розвитку навчальних закладів мистецької освіти в Україні?
13. Охарактеризувати сучасні тенденції розвитку культури, освіти, музичного мистецтва.
14. Розкрити педагогічну спрямованість сучасної вищої музичної освіти.

Дидактичні тести

Тест 1

У розвитку національного музичного мистецтва домінантою виступали:

- а) народно-інструментальне виконання;
- б) народно-пісенна культура;
- в) народна хореографія.

Тест 2

Народна педагогіка – це навчальна і виховна мудрість української нації, що найбільш яскраво проявилось у:

- а) фольклорному мистецтві;
- б) системі організованого навчання в мистецьких навчальних закладах;
- в) музичних доробках окремих авторів.

Тест 3

Відомо, що Б. Теплов, який обґрунтував поняття музикальності у праці «Психологія музичних здібностей», вважав, що ядром музикальності є емоційний відгук. Які ще компоненти музикальності виділяє автор?

- а) естетичні здібності;
- б) музичний слух, ладове почуття, ритмічне почуття;
- в) музично-слухове уявлення.

Організаційно-методичні аспекти музичного виховання у вищій школі.

Тема. Системи і технології музичного виховання у вищій школі

1. Система музичного виховання Золтана Кодая.
2. Відродження «забутих» українських традицій.
3. Сучасний педагогічний досвід.

Тема. Концепції формування духовного потенціалу студентської молоді

1. Можливості технологічного підходу при вирішенні питань формування духовного потенціалу студентської молоді.
2. Системоутворюючі компоненти технологічного підходу при формуванні духовного потенціалу студентської молоді.
3. Планування та педагогічне діагностування результатів музичного виховання у вищій школі.

Запитання і завдання для самоперевірки

1. У чому проявляється творчість педагога при планування виховної роботи?
2. Чому на музичному занятті необхідно поєднувати колективну та індивідуальну форму обліку?
3. Які функції реалізує музично-педагогічна діяльність?
4. Як оцінюється динаміка музичного розвитку і успіхи учнів з різними музичними здібностями?
5. Якою є структура професійної діяльності музиканта-педагога?

6. Якими особистісними рисами повинен володіти музикант-педагог?
7. Проаналізувати свої успіхи й невдачі в процесі педагогічної практики і, виходячи з висновків, дати програму вдосконалення педагогічної творчості.
8. Підготувати цикл музичних занять на тему «Принципи музичного розвитку учнів».
9. Опрацювати моделі музично-педагогічної діяльності (зарубіжні та українські). Визначити переваги та недоліки кожної з них.
10. Опрацювати професіограму музиканта-педагога. Дати характеристику її змісту.
11. На основі аналізу функцій музиканта-педагога скласти план дослідження певної педагогічної проблеми.
12. Скласти план мистецько-педагогічного аналізу музичного втору (за вибором магістра).
13. Скласти план заняття, подати його методичну розробку з використання сучасних технологій музичного виховання (на вибір).

4. Дидактичні тести.

Тест 1.

Який стиль спілкування вихователя й вихованця є найбільш продуктивним на заняттях музикою?

- а) авторитарний;
- б) ліберальний;
- в) довіри та взаємоповаги.

Тест 2.

До системи музичного виховання належать:

- а) соціалізація музичного виховання;
- б) принципи і правила музичного виховання;
- в) мета і завдання музичного виховання, принципи, методи, форми і засоби музичного виховання, оцінка та контроль (в схемі позначити поетапність видів контролю за самостійною роботою).

*підсумковий контроль (ПСК);

* поточний контроль (РБК);

*діагностичний контроль (ДГК);

Вказати графічно напрямки етапів ---)

Сучасні плани музичного виховання

План:

1. Технологія розвиваючого музичного виховання.

2. Технологія моделювання художньо-творчого процесу.

3. Мистецько-педагогічний аналіз твору.

Запитання до дискусії:

Чи потрібно формувати у майбутнього музиканта-педагога мистецтво проведення публічних виступів і дискусій?

РЕКОМЕНДОВАНУ ЛІТЕРАТУРУ ДИВ. ОКРЕМИЙ СПИСОК